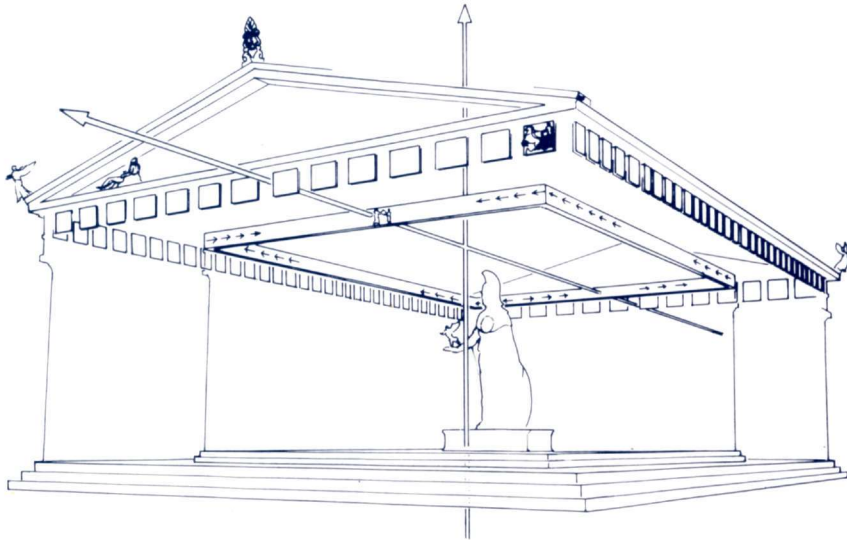

Μια Μέρα στο Κέντρο Μελετών Ακροπόλεως

Η ΓΛΥΠΤΙΚΗ ΚΟΣΜΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΘΕΝΩΝΟΣ

Ο όρος διάκοσμος με την σημερινή του επιφανειακή σημασία δεν αποδίδει την αρχαία σημασία του πράγματος και ιδίως του γλυπτικού κόσμου. Αυτός ο τελευταίος αποτελούσε κύρια και υψηλή δημιουργία παράλληλη προς την ίδια την ναοδομία με την οποία συνυπηρετούσε κοινούς σκοπούς όπως τη θεραπεία του θείου, την έκφραση πολιτιστικών αξιών και ακόμη τον υπαινιγμό πολιτικών ιδεών και απόψεων. Ασφαλώς όμως η πιο άμεση και απτή λειτουργία του ήταν η παραστατική και αφηγηματική.

Η θέση των διαφόρων γλυπτικών ενοτήτων στο κτήριο παρουσιάζει τα εξής αξιοσημείωτα:

- Ιωνική, δηλαδή συνεχή ζωφόρο σε μεγάλο ύψος, στις τέσσερις πλευρές του σηκού.
- Γλυπτές παραστάσεις στο σύνολο των μετοπών (92) και όχι σε μερικές μόνο, όπως συμβαίνει στους περισσότερους δωρικούς ναούς.
- Καθ' ύψος ιεράρχηση σε τρία κοσμικά επίπεδα. Το πρώτο της ζωφόρου είναι μάλλον επίγειο εφ' όσον στο μεγαλύτερο μέρος τους περιέχει θνητούς. Το δεύτερο της δωρικής ζωφόρου (92 μετόπες) είναι το ενδιάμεσο εφ' όσον περιέχει μυθικά θέματα. Το τρίτο και ανώτερο είναι το επουράνιο με θεϊκά κυρίως θέματα.
- Κατά μήκος ιεράρχηση.

Η ανατολική πλευρά της ζωφόρου είναι η κυριότερη και επισημότερη, εφ' όσον περιέχει και τους θεούς του Ολύμπου, αλλά και τους επωνύμους ήρωες.

Στις ανατολικές και μόνο μετόπες παρίστανται κυρίως οι θεοί (Γιγαντομαχία).

Στο Ανατολικό αέτωμα δεν παρίστανται ημίθεοι, ήρωες και θεϊκές προσωποποιήσεις όπως στο Δυτικό, αλλά μόνον θεοί και ακόμη σ' αυτό μόνον ο ίδιος ο Δίας.

Η Ιεράρχηση αυτή φέρνει στον νου το ανάλογο που ισχύει και για τις χριστιανικές εκκλησίες:

Παντοκράτωρ στον Τρούλλο, Πλατυτέρα στην Αψίδα δευτερεύοντες Άγιοι σε δευτερεύουσες θέσεις κ.λπ.

Οι γλυπτικές ενότητες, συντίθενται σύμφωνα με αρχές που εκπηγάζουν από την επιθυμία ορθής εκμετάλλευσης των αρχιτεκτονικών πλαισίων όπως το τετράγωνο της μετόπης που δεν επιτρέπει συνέχεια, το επίμηκες της ιωνικής ζωφόρου που δεν ευνοεί την ασυνέχεια και το τρίγωνο του αετώματος που θέτει ειδικούς περιορισμούς υψών και ιεραρχιών.

Παρά την ασυνέχεια των μετοπών και την θεματική διαίρεσή τους σε τέσσερις ομάδες (Γιγαντομαχία στα ανατολικά, Ιλίου πέρσις στα βόρεια

